

“ज्ञान विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार”

- शिक्षणमहर्षी डॉ. बापुजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर संचलित

विवेकानंद कॉलेज, कोल्हापूर
(अधिकारप्रदत्त स्वायत्त)

अर्थशास्त्र विभाग

प्रकल्पाचे नाव

“पडवळवाडी येथील सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जनजागृतीचे
विश्लेषण”

समुदाय प्रतिबद्धता कार्यक्रम (CEP) अंतर्गत सादर

सन २०२३-२४

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते, कि प्राजक्ता देसाई, वैष्णवी सावंत, तन्वी उनाळे, निकिता गायकवाड, ऐश्वर्या गोवेकर. या बी. ए. भाग एक मधील विद्यार्थ्यांनी अर्थशास्त्र विषयांतर्गत सादर केलेला प्रकल्प अहवाल सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जनजागृतीचे विश्लेषण हा आमच्या पर्यवेक्षणाखाली व मार्गदर्शनाखाली पूर्ण केला आहे. माझ्या माहितीप्रमाणे हा प्रकल्प अहवाल यापूर्वी कोणत्याही पदवीसाठी सादर केला गेलेला नाही.

ठिकाण : कोल्हापूर

दिनांक : 30 एप्रिल 2024

डॉ. कैलास पाटील
मार्गदर्शक

डॉ. कैलास पाटील
विभागाध्यक्ष प्रमुख
अर्थशास्त्र विभाग,
विवेकानंद कॉलेज कोल्हापूर.
(अधिकारप्रदत्त स्वायत्त)

डॉ. आर. आर. कुंभार
प्राचार्य
विवेकानंद कॉलेज, कोल्हापूर.
(अधिकारप्रदत्त स्वायत्त)

प्रतिज्ञापत्र

आम्ही याद्वारे असे घोषित करतो की, सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जनजागृतीचे विश्लेषण हा प्रकल्प प्रा. डॉ. कैलास पाटील यांच्या मार्गदर्शनाखाली आम्ही स्वतः पूर्ण केला असून तो इतर कोठेही सादर केलेला नाही.

ठिकाण : कोल्हापूर

दिनांक : 30/4/2024

अ. क्र	नाव	रोल न.	सही
1	प्राजक्ता रघुनाथ देसाई	4044	
2	वैष्णवी विश्वास सावंत	4257	
3	तन्वी दत्तात्रय उनाळे	4291	U.T.D.
4	ऐश्वर्या यशवंत गोवंकर	4072	
5	निकिता लक्ष्मण गायकवाड	4055	

ऋणनिर्देश

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर संचलित विवेकानंद कॉलेज कोल्हापूर (अधिकारप्रदात्त स्वायत्त) अर्थशास्त्र विभाग अंतर्गत सदरचा प्रकल्प अहवाल सादर केला आहे. सदर अभ्यासप्रकल्प पूर्णत्वास नेण्यासाठी आम्हाला महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.आर आर कुंभार सर, अर्थशास्त्र विभागप्रमुख डॉ. कैलास पाटील सर यांचे बहुमोल मार्गदर्शन लाभले तसेच पडवळवाडी गावचे लोकनियुक्त सरपंच श्री. पोपट अतिग्रे व ग्रामस्थ यांचे मोलाचे सहकार्य मिळाले. त्यामुळे आम्ही हा प्रकल्प अहवाल वेळेत पूर्ण शकलो. या सर्वांचे मनःपूर्वक आभार!!

ठिकाण : कोल्हापूर

दिनांक : 30/4/2024

अ. क्र	नाव	रोल न.	सही
1	प्राजक्ता रघुनाथ देसाई	4044	
2	वैष्णवी विश्वास सावंत	4257	
3	तन्वी दत्तात्रय उनाळे	4291	U.T.D.
4	ऐश्वर्या यशवंत गोवेकर	4072	A.Y.G.
5	निकिता लक्ष्मण गायकवाड	4055	

"पडवळवाडी येथील सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जनजागृतीचे विश्लेषण"

अनुक्रमणिका

प्रकरण	तपशील	पान न.
१	प्रस्तावना आणि संशोधन पद्धत	
	१.१ प्रस्तावना	१
	१.२ संशोधन समस्या	१
	१.३ संशोधनाचे स्वरूप आणि व्याप्ती	१
	१.४ संशोधनाचे महत्त्व	१
	१.५ संशोधनाचे उद्देश	२
	१.६ माहिती संकलन स्त्रोत	२
	१.७ संख्यात्मक तंत्राचा वापर	२
	१.८ नमूना निवड	२
	१.९ संशोधन कालावधी	२
	१.१० संशोधनाची मर्यादा	२
२	संकल्पना आणि माहिती	
	२.१ प्रस्तावना	३
	२.२ सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जनजागृतीचे विश्लेषण बद्दल सविस्तर माहिती	३
३	माहितीचे विश्लेषण	
	३.१ प्रतिसाद देणाऱ्यांचे व्यक्तिगत माहिती विश्लेषण	५
	३.१.१ वय विषयक	५
	३.१.२ शिक्षण विषयक	६
	३.१.३ आधार कार्ड विषयक	७
	३.१.४ व्यवसाय विषयक	८
	३.१.५ कुटुंबाचा आकार	८
	३.१.६ वार्षिक उत्पन्न	९
	३.२ पडवळवाडी येथील सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जनजागृतीचे विश्लेषण	१०
४	सारांश	१५
५	संदर्भ	१६
	फोटो गॅलरी	१७
	संकलीत माहिती	
	प्रश्नावली	१८

प्रकरण पहिले

प्रस्तावना आणि संशोधन पद्धत

सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जन जागृतीचे विश्लेषण

1.1 प्रस्तावना

आम्ही संशोधक प्राजक्ता देसाई, वैष्णवी सावंत, तन्वी उनाळे, ऐश्वर्या गोवेकर, निकिता गायकवाड आम्ही बी. ए प्रथम वर्षाचे विद्यार्थी आहोत. आम्ही पडवळवाडी येथे सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जनजागृतीचे विश्लेषण या विषयाचा प्रकल्प केला आहे. आम्ही डॉ. कैलास पाटील सर यांच्या मार्गदर्शनाखाली हा प्रकल्प पूर्ण केला आहे. तो इतर कोठेही सादर केलेला नाही.

1.2 संशोधन समस्या

मुलीच्या शिक्षण, आरोग्य, लग्न आणि उज्ज्वल भविष्यासाठी केंद्र सरकारने 2014 साली आणलेली योजना (सुकन्या समृद्धी योजना) याबद्दल पडवळवाडीतील मुलीच्या पालकांना माहिती आहे की नाही हे, जाणून घेण्या- साठी भेट दिली त्यासाठी या योजनेची पार्श्वभूमी व फायदे जाणून घेतले.

1.3 संशोधनाचे स्वरूप आणि व्याप्ती :

आम्ही आमच्या 'सुकन्या समृद्धी योजनेबाबतची जनजागृती आणि सद्य स्थितीचे विश्लेषण या संशोधन कार्यासाठी पडवळवाडी हे गाव निवडले असून संशोधनाचे स्वरूप त्या गावातील वय वर्ष 1 ते 10 वयोगटातील मुली आहेत आणि संशोधनाची व्याप्ती पडळ पडवळवाडी गावापुरती मर्यादित आहे.

1.4 संशोधनाचे महत्त्व :

या संशोधनामुळे पडवळवाडीमध्ये या योजनेबद्दल जनजागृती आहे की नाही हे समजेल तसेच लोकाना या योजनेबद्दल फायदे समजतील त्यामुळे मुलींचे शिक्षण व आरोग्य सुधारेल.

सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जन जागृतीचे विश्लेषण

1.5 संशोधनाचे उद्देश

- 1) सुकन्या समृद्धी योजनेचा अभ्यास करणे
- 2) पडवळवाडी येथील सुकन्या समृद्धी योजनेच्या सदरा स्थितीचा आढावा घेणे.
- 3) माहितीचे विश्लेषण करून योग्य त्या उपाययोजना सुचविणे.

1.6 माहिती संकलन स्रोत

पडवळवाडीमधील अंगणवाडी व प्राथमिक शाळांना भेट देऊन माहितीचे संकलन केले.

1.7 नमुना निवड :

पडवळवाडी मधील 50 मुलींचा sarvey करणार आहोत

1.8 संशोधन कालावधी :-

सदर संशोधन हे कोल्हापूर जिल्ह्यातील पडवळवाडी गावात ठरलेल्या संशोधन आराखड्याप्रमाणे, संशोधन समस्येच्या अनुसंगाने माहिती संकलन हे मार्च 2024 या कालावधीचे आहे.

1.9 संशोधनाची मर्यादा

सदर संशोधन हे फक्त पडवळवाडी या गावापुरते मर्यादित असून यामध्ये विश्लेषण हे फक्त 'सुकन्या समृद्धी योजने संबंधित असणार आहे. त्याच बरोबर माहिती संकलनाचा कालावधी हा मार्च 2024 मधील निवडलेल्या नमुन्यांच्या प्रतिसादावर आधारलेले आहे.

प्रकरण दुसरे
संकल्पना आणि माहिती

सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जन जागृतीचे विश्लेषण

2.1 प्रस्तावना

आम्ही संशोधक प्राजक्ता देसाई, वैष्णवी सावंत, तन्वी उनाळे, ऐश्वर्या गोवेकर, निकिता गायकवाड आम्ही बी. ए प्रथम वर्षाचे विद्यार्थी आहोत. आम्ही पडवळवाडी येथे सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जनजागृतीचे विश्लेषण या विषयाचा प्रकल्प केला आहे. आम्ही डॉ. कैलास पाटील सर यांच्या मार्गदर्शनाखाली हा प्रकल्प पूर्ण केला आहे. तो इतर कोठेही सादर केलेला नाही.

2.2 सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जनजागृतीचे विश्लेषण बद्दल सविस्तर माहिती

सुकन्या समृद्धी योजना

सुकन्या समृद्धी योजना (SSY) ही केंद्र सरकारची एक लहान ठेव योजना आहे. जी फक्त मुलींसाठी चालू केली आहे. 'बेटी बचाओ बेटी पढाओ' या अभियानांतर्गत माननीय पंतप्रधानांनी दिनांक 22 जानेवारी 2018 रोजी चालू केली. मुलीच्या शिक्षणाचा आणि लग्नाचा खर्च भागवण्याच्या उद्देश या योजनेचा आहे. केंद्र सरकारने या योजनेचे दिनांक 14 डिसेंबर 2014 रोजी अधिकृत सूचना दिली होती. ही योजना सुकन्या समृद्धी योजना (SSY) साठी मुलीचे पालक जवळच्या पोस्ट ऑफिस किंवा सार्वजानिक क्षेत्रातील बँका आणि काही खाजगी बँका मध्ये जाऊन काही आवश्यक कागदपत्रांसह मुलीच्या नावाने खाते उघडू शकतात. हे खाते उघडण्यासाठी मुलीचे वय 10 वर्षांपेक्षा कमी असावे. एक मुलीसाठी एकच खाते मंजूर आहे. एक कुटुंब फक्त दोनच सुकन्या समृद्धी योजनेचे खते चालू करू शकतात. यासाठी कमीत-कमी 250 रुपये आणि जास्तीत जास्त 1 लाख 50 हजार रुपये प्रतिवर्ष भरण्याची मुभा आहे.

सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जन जागृतीचे विश्लेषण

* सुकन्या समृद्धी योजनेसाठी पात्रता

- 1) मुलीचे वरा दहा वर्षांपेक्षा कमी असावे.
- 2) मुलीच्या एका पालकाद्वारे मुलीच्या नावाचे खाते उघडता येते.
- 3) या योजने अंतर्गत प्रत्येक खातेदाराचे एकच खाते असावे.
- 4) एका फक्त दोनच मुलीचे खाते उघडले जाऊ शकते, जर पहिली मुलगी असेल आणि दुसऱ्या प्रसूती वेळेस जुळ्या मुलीचा जन्म झाला असेल, तसेच पहिल्या प्रसूती वेळेस तिळ्या मुलीचा जन्म झाला असेल तर अशा परिस्थितीत त्या तीनही मुलींच्या नावे सुकन्या समृद्धी योजनेचे खाते मुलीच्या जन्म प्रमाणपत्रसह पालकांनी प्रतिज्ञापत्र सादर केल्यास उघडता येऊ शकते.

* सुकन्या समृद्धी योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे.

- 1) मुलीचा जन्म दाखला
- 2) पालकांचा फोटो असलेले ओळखपत्र उदा., आधारकार्ड, पॅन कार्ड इत्यादी.
- 3) पालकांचा पत्याचा पुरावा उदा. रेशन कार्ड, लाईट बिल.
- 4) सुकन्या समृद्धी योजनेचा फॉर्म.
- 5) जन्माच्या एका आदेशानुसार अनेक मुलांचा जन्म झाल्यास वैदयकीय प्रमाणपत्र, व सोबत पालकांचे प्रतिज्ञापत्र

* सुकन्या समृद्धी योजना व्याजदर :

सुरुवातीला 2015 मध्ये (9.1%) इतके व्याजदर देण्यात आले होते. या योजेचा व्याजदर 2022-23 या आर्थिक वर्षामध्ये 7.8% एवढा होता आता तो 2023-24 आर्थिक वर्षासाठी 8% करण्यात आला आहे. हा 1 एप्रिल 2023 पासून लागू करण्यात आला आहे. सुरुवातीपेक्षा सध्याचा व्याजदर कमी आहे.

सुकन्या समृद्धी योजना खाते उघडल्या पासून फक्त 15 वर्षांपर्यंत त्या खात्यात पैसे भरायचे असतात पुढील 15 ते 21 वर्षांपर्यंत या खात्यात भरायची गरज नसते या योजनेत 35.27 टक्के तुमची गुंतवणूक असते आणि 64.73 टक्के रक्कम व्याजाच्या स्वरूपात दिली जाते.

* नवीन अपडेट :

आधी एका परिवारातील फक्त 2 मुलींना सुकन्या समृद्धी योजनेचा लाभ घेता येत होता परंतु आता नवीन अपडेट नुसार एकाच परिवारातील 3 मुली सुकन्या समृद्धी योजनेचा लाभ होऊ शकतात.

प्रकरण तिसरे
माहितीचे विश्लेषण

सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जन जागृतीचे विश्लेषण

3.1 प्रतिसाद देणाऱ्यांचे व्यक्तिगत माहिती विश्लेषण

3.1.1 वय विषयक

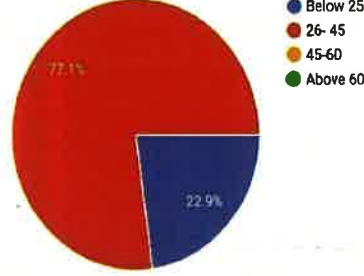
आम्ही संशोधनासाठी जे गाव निवडले होत त्या गावामध्ये वयानुसार नमुन्यांचे विश्लेषण पुढीलप्रमाणे.

- 1) एकूण नमुन्यांमध्ये 17.77.1% इतके या नमुन्यांचे वय २२-४५ या वयोगटामधील आहे.
- 2) 22.9% इतके नमुन्यांचे वय हे 25 पेक्षा कमी आहे.

यांचा अर्थ असा की 26 ते 45 वयोगटामधील नमुन्यांची संख्या ती जास्त आहे.

सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जन जागृतीचे विश्लेषण

35 responses

3.1.2 शिक्षण विषयक

21 व्या शतकामध्ये शिक्षण हा एक महत्वाचा अहि. संशोधनाच्या विषयानुसार आयुष्यमान भारत योजनेच्या जनजागृती चा विशेष अभ्यास यामध्ये शिक्षणाचा संबंध होतो. व्हावती जितके साक्षर असतात करतात. तेवढी ती स्वतःबद्दल विचार तसेच कुटुंबाची भक्कम असतात

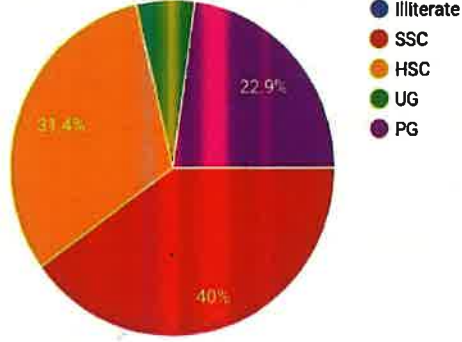
कोरोना काळामध्ये तसेच त्यानंतर आरोग्याच्या बाबतीत शिक्षित व्यक्ती स्वतःची तसेच कुटुंबाची काळजी घेण्यासाठी सक्षम असतात. तसेच शिक्षणामुळे व्यक्तीला समाजामध्ये कोणत्या योजना सुरु आहेत. तसेच त्या योजनेचा लाभ कोणते आहेत याचे ज्ञान येते. त्यामुळे सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जनजागृतीचे विश्लेषण व शिक्षण याचा जवळचा संबंध आहे

आम्ही जे संशोधनासाठी गाव निवडले आहे त्या गावामध्ये शिक्षणानुसार विश्लेषण पुढीलप्रमाणे

1. एकूण नमुन्यामध्ये 40% नमुने 10वी (ssc) इतके शिक्षण झाले आहे
2. 31.4% इतके नमुने हे 12वी HSC पर्यंत शिकले आहेत
3. 22.9% नमुने हे पदवीयत्तर आहेत
4. 6% नमुने हे उच्च पदवीत्तर आहेत

याचाच अर्थ असा होतो कि पडवळवाडी या गावामध्ये 100 % साक्षरता आहे

सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जन जागृतीचे विश्लेषण

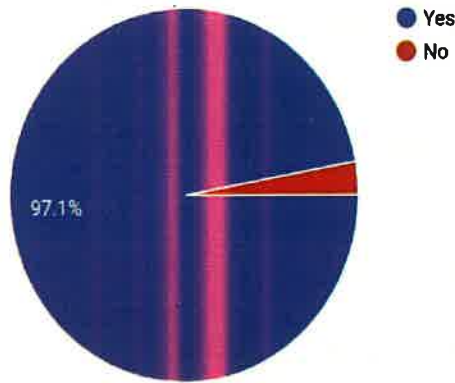
3.1.3 आधार कार्ड विषयक

आम्ही संशोधनासाठी जे गाव निवडले आहे त्या गावामध्ये 10 वर्षांच्या आतील मुलींचे आधार कार्ड आहे की नाही याचे विश्लेषण पुढीलप्रमाणे,

1. एकूण नमुन्यांमध्ये 97.1% इतक्या मुलींचे आधार कार्ड आहेत.
2. 2.9% इतक्या मुलींचे आधार कार्ड नाहीत.

याचाच अर्थ असा की गावातील पालक हे आपल्या मुलींच्या भविष्यासाठी जागरूक आहेत असे समजते.

35 responses

सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जन जागृतीचे विश्लेषण

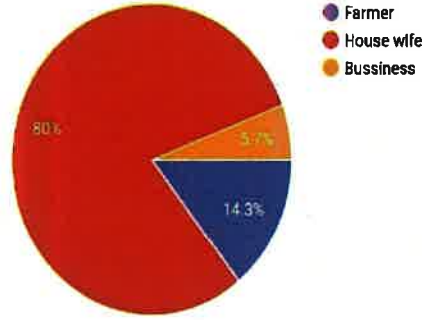
3.1.4 व्यवसाय विषयक

आम्ही जे संशोधनासाठी गाव निवडले आहे त्या गावामध्ये व्यवसायानुसार नमुन्याचे विश्लेषण पुढीलप्रमाणे

1. एकूण नमुन्यामध्ये 14.3 % हे नमुने शेती हा मुख्य व्यवसाय करतात
2. 80% इतके नमुने हे गृहिणी आहेत
3. 5.7% इतके नमुने हे नोकरी करतात

याचा अर्थ असा कि त्या गावामध्ये शेती व घरकाम हे मुख्य व्यवसाय आहेत

35 responses

3.1.5 कुटुंब आकार विषयक

आम्ही जे संशोधनासाठी गाव निवडले आहे त्या गावामध्ये घरामधील कुटुंबानाची सदस्य संख्यानुसार विश्लेषण

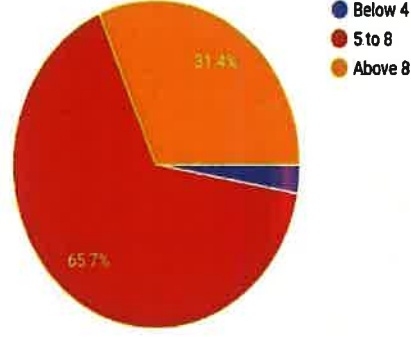
1. एकूण नमुन्यामध्ये 65.7 % इतक्या घरांमध्ये 5 ते 8 इतकी सदस्यांसंख्या आहे
2. 31.4 % इतक्या घरांमध्ये 8 पेक्षा जास्त सदस्य संख्या आहे
3. तसेच 2.9 % इतक्या घरांमध्ये 4 पेक्षा कमी सदस्य संख्या आहे

वरील माहितीनुसार असे लक्षात येते कि पडवळवाडी गावामध्ये अजूनही एकत्र कुटुंब पद्धती आहे

सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जन जागृतीचे विश्लेषण

35 responses

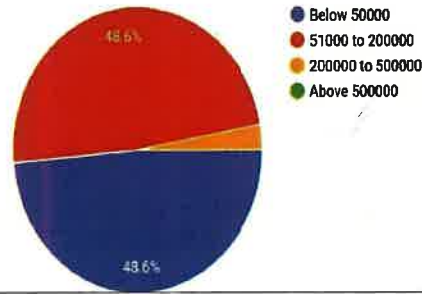

3.1.6 वार्षिक उत्पन्न विषयक

आम्ही संशोधनासाठी जे गाव निवडले आहे त्या गावामध्ये वार्षिक उत्पन्नानुसार नमुन्याचे विश्लेषण पुढीलप्रमाणे

1. एकूण नमुन्यामध्ये 48.6% इतके नमुन्याचे वार्षिक उत्पन्न 50000 पेक्षा कमी आहे
2. 48.6% नमुन्याचे उत्पन्न 50000 ते 200000 पर्यंत आहे
3. 2.8% इतके नमुन्याचे वार्षिक उत्पन्न 200000 ते 500000 पर्यंत आहे

35 responses

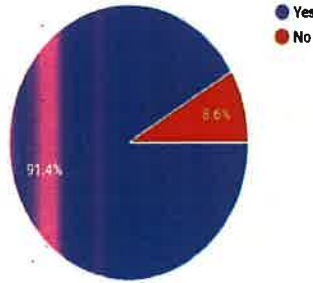
सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जन जागृतीचे विश्लेषण

3.2 पडवळवाडी इथील सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जनजागृतीचे विश्लेषण

3.2.1 आर्थिक गुंतवणूक (वित्तीय सोय) विषयक

पडवळवाडी गावामध्ये मुलींच्या उज्वल भविष्यासाठी आत्तापासूनच वित्तीय सोय करण्यासाठी आम्ही निवडलेल्या एकूण नमुन्यांपैकी 91.4% इतके नमुने इच्छुक आहेत. तर उर्वरित 8.6% इतके नमुने इच्छुक नाहीत. यावरून असे समजते की पडवळवाडी गावामध्ये पालक हे आपल्या मुलींच्या भविष्यासाठी तसेच त्यांच्या पुढील अडचणींसाठी आत्तापासूनच सजग आहेत.

35 responses

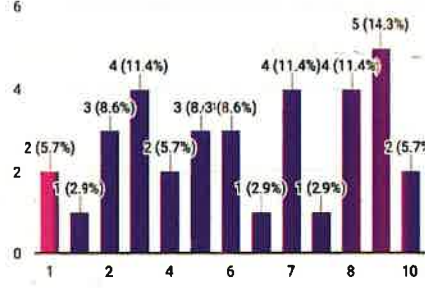
3.2.2 मुलींचे वय विषयक

आम्ही संशोधनासाठी शेगाव निवडले होते त्या गावातील मुलींच्या वयानुसार नमुन्यांचे विश्लेषण पुढीलप्रमाणे,

1. आम्ही केलेल्या संशोधनामध्ये आम्ही एकूण मुलींचे 35 नमुने निवडले होते.
2. वय वर्ष 1 महिना ते 4 वर्षापर्यंत एकूण मुलींची संख्या 14 आहे.
3. वय वर्ष 5 ते 7 वर्षापर्यंत एकूण मुलींची संख्या 10 आहे.
4. वय वर्ष 8 ते 10 वर्षापर्यंत एकूण मुलींची संख्या 11 आहे.

सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जन जागृतीचे विश्लेषण

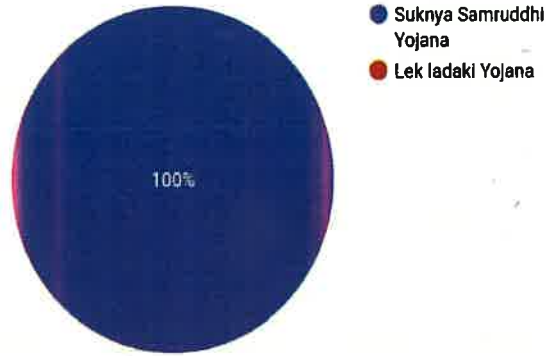
35 responses

3.2.3 योजना बदलची माहिती विषयक

आम्ही संशोधनासाठी जे गाव निवडले होते, त्या गावांमध्ये जवळजवळ 100% लोकांना सुकन्या समृद्धी योजनेबद्दलची माहिती आहे परंतु लेक लाडकी योजना व अजून शासनाच्या व केंद्र सरकारच्या ज्या योजना आहेत त्या योजना बदल अजूनही माहिती नाही.

35 responses

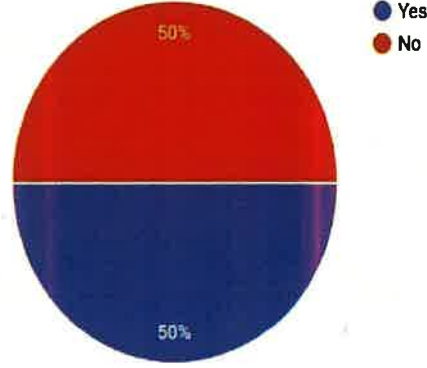

3.2.4 सुकन्या समृद्धी योजना खाते विषयक

आम्ही संशोधनासाठी जे गाव निवडले आहे त्या गावांमध्ये जवळजवळ 100% लोकांना सुकन्या समृद्धी योजनेबद्दलची माहिती आहे. परंतु आम्ही केलेल्या नमुनांच्या संशोधनावरून असे समजते की फक्त 50%च मुलींचे सुकन्या समृद्धी योजनेची खाते आहे, तर 50 टक्के मुलींची ही खाते त्यांच्या पालकांनी अजूनही उघडले नाही.

सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जन जागृतीचे विश्लेषण

32 responses

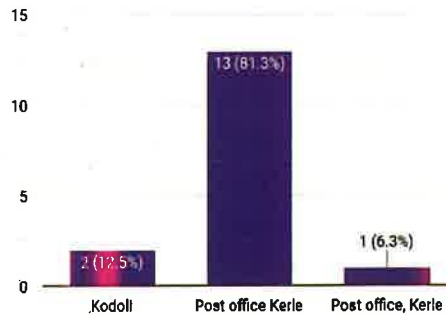
3.2.5 खाते कोठे काढले आहे विषयक

आम्ही संशोधनासाठी जे गाव निवडले आहे त्या गावांमध्ये मुलींचे सुकन्या समृद्धी योजनेचे खाते कोठे काढले याचे विश्लेषण पुढीलप्रमाणे,

1. एकूण नमुन्यांपैकी 81.3% इतक्या नमुन्यांचे खाते पोस्ट ऑफिस केरले येथे उघडले आहे.
2. 12.5 इतक्या नमुन्यांचे खाते कोडोली येथील पोस्ट ऑफिस येथे उघडले आहे.

यावरून असे समजते की जास्तीत जास्त लोकांनी आपल्या मुलींची खाती पोस्ट ऑफिस केरले या ठिकाणी उघडले आहेत.

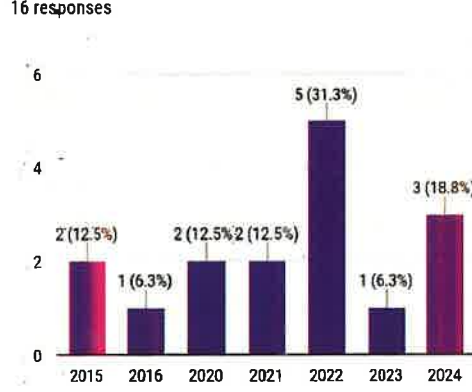
16 responses

सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जन जागृतीचे विश्लेषण

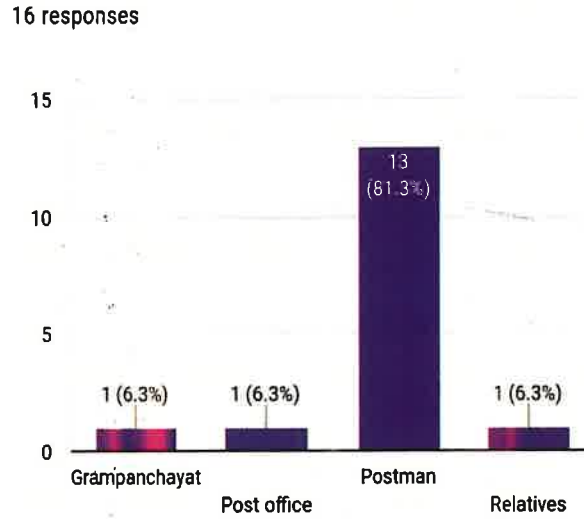
3.2.6 खाते कधी काढले हे विषयक

आम्ही गावामध्ये केलेला संशोधनावर असे दिसून येते की जवळजवळ 2022 या साली जास्त पालकांनी आपल्या मुलींची खाती उघडली आहेत.

3.2.7 योजनेबद्दल मार्गदर्शन कोणी केले विषयक

आम्ही संशोधनासाठी जे गाव निवडले होते त्या गावामध्ये सुकन्या समृद्धी योजनेबद्दल जास्तीत जास्त मार्गदर्शन हे पोस्टमन यांनी केले आहे तसेच ग्रामपंचायत व नातेवाईकांनी मार्गदर्शन केले आहे.

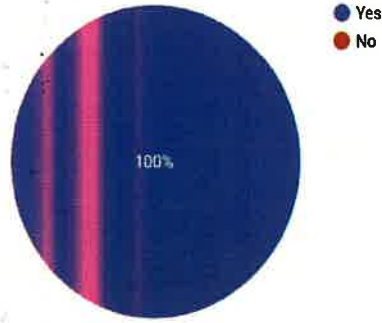

सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जन जागृतीचे विश्लेषण

3.2.8 नियमित ठेव ठेवणे विषयक

आम्ही संशोधनासाठी जे गाव निवडले होते तेव्हा संशोधनावरून असे समजले की ज्या पालकांनी आपल्या मुलींची खाते उघडले आहेत, ते पालक आपल्या मुलीच्या खात्यावर नियमित ठेवतात.

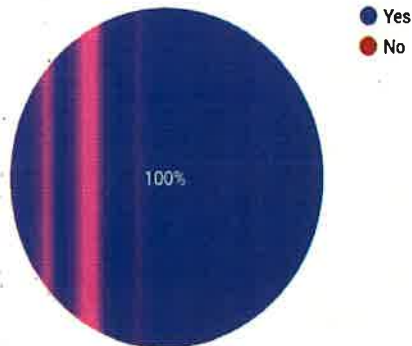
16 responses

3.2.9 योजनेमध्ये इच्छुकता विषयक

आम्ही केलेल्या संशोधन असेल निदर्शनास आले की 100% पालक हे सुकन्या समृद्धी योजनेमध्ये इच्छुक आहेत.

32 responses

प्रकरण चौथे

सारांश

4) सारांश

सुकन्या समृद्धी योजनेबाबत पडवळवाडी गावात अपेक्षित लाभार्थी मुलींचे पालक सज्जान असून, सुकन्या समृद्धी योजनेबाबत त्यांना माहिती आहे. तथापि 50% मुलींचे या योजनेअंतर्गत खाते काढले गेलेले नाही. त्यांना याबाबत प्रवृत्त करणे गरजेचे आहे तसेच ज्या मुलींची खाती काढली गेलेले आहेत त्यामध्ये केरले पोस्ट ऑफिस चा सहभाग मोठा दिसून येतो तसेच पोस्टमन मार्फत सुकन्या समृद्धी योजनेबाबत अधिकची जनजागृती झालेली दिसून येते.

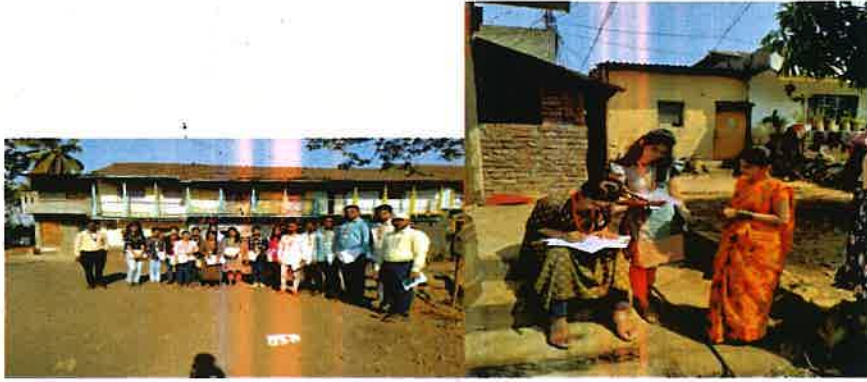
मुलींच्या उज्वल भवितव्यासाठी वित्तीय दृष्टिकोनातून सुकन्या समृद्धी योजना हे महत्त्वाची असून पडवळवाडी गावात अधिक सखोल योजनेची अंमलबजावणी होणे अपेक्षित आहे जेणेकरून दहा वर्षांच्या आतील अपेक्षित लाभार्थी 100% वास्तव लाभार्थी होतील.

संदर्भ

1. <https://mrtba.org/sukanya-samriddhi-yojana-marathi/>
2. <https://divyamarathi.bhaskar.com/news/information-about-sukanya-samriddhi-yojana-126663873.html>

फोटो

प्रश्नावली -

सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जन जागृतीचे विश्लेषण

“ज्ञान विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार ”

- शिक्षणमहर्षी डॉ. बापुजी साळुंके

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर

विवेकानंद कॉलेज कोल्हापूर (अधिकारप्रदत्त स्वायत्त)

अर्थशास्त्र विभाग

प्रकल्प विषय : पडवळवाडी येथील सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जनजागृतीचे विश्लेषण

प्रश्नावली

1) वैयक्तिक माहिती :

नाव : _____
वय : _____
शिक्षण : _____
लिंग : पुरुष / महिला / इतर _____
मुख व्यवसाय : _____
कुटुंबातील सदस्य संख्या : _____
वार्षिक सरासरी उत्पन्न : _____ रु

2) योग्य ठिकाणी करा.

- 1) तुमच्या कुटुंबामध्ये 10 वर्षांच्या आतमधील मुलगी आहे का ?
अ) हो ब) नाही
- 2) मुलगी असल्यास तिचे वय किती ? _____
- 3) तिचे आधारकार्ड आहे का ? अ) हो ब) नाही
- 4) तुमच्या मुलीने भविष्यात काय व्हावे असे तुम्हाला वाटते ? _____

- 5) मुलीच्या शिक्षणासाठी आतापासूनच वित्तीय सोय करावी असे आपणास वाटते का ? अ) हो ब) नाही

सुकन्या समृद्धी योजनेच्या जन जागृतीचे विश्लेषण

6) मुलींसाठी असणाऱ्या खालीलपैकी कोणत्या योजना तुम्हाला माहिती आहेत ?

- 1) सुकन्या समृद्धी योजना
- 2) लेक लाडकी योजना
- 3) माजी कन्या भाग्यश्री योजना
- 4) बेटी बचाओ बेटी पढाओ
- 5) बालिका समृद्धी योजना
- 6) CBSE उडान योजना

7) तुमच्या मुलीचे सुकन्या योजना खाते आहे का ?

- अ) हो   ब) नाही

8) होय असल्यास

8.1) कोठे काढले आहे ? _____

8.2) केव्हा काढले आहे ? _____

8.3) याबद्दल तुम्हाला कोणी मार्गदर्शन केले ? _____

8.4) सदर खात्यावर आपण नियमित ठेव ठेवता का ?

- अ) हो   ब) नाही

8.5) या योजनेबाबत आपण आपल्या मित्र, नातेवाईकाना सांगता का ?

- अ) हो   ब) नाही

9) नाही असल्यास

1) आपण अश्या योजनेचा लाभ घेण्यास एवढुक आहात का ?

- अ) हो   ब) नाही

मुलाखत देणाऱ्याचे

नाव :

सही :

दिनांक :

